

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

KOKOUSRAPORTTI: NMKL:N 74. VUOSIKOKOUS 31.8-1.9.2020

Pohjoismaisen elintarvikkeiden metodiikkakomitean (Nordisk Metodikkommitté för Livsmedel, NMKL) vuosikokous järjestettiin virtuaalisesti Tanskan kansallisen komitean toimesta 31.8. – 1.9.2020. Osallistujia oli kaikista pohjoismaista.

Vuosikokoustyöskentely oli kuten ennenkin jaettu neljään alaryhmään eli subkomiteaan. Lisäksi oli yhteisiä asioita käsittelevä istunto. Vuosikokous alkoi hallinnollisia asioita käsittelevän alakomitean (puheenjohtajat ja sihteerit) kokouksella.

Suomen edustajat eri alaryhmissä:

- Subkomitea 1, hallinnolliset asiat: Janne Nieminen (Suomen kansallisen komitean puheenjohtaja), Saija Hallanvuo ja Mirja Hokkanen (Suomen kansallisen komitean sihteerit)
- Subkomitea 2, mikrobiologiset asiat: Saija Hallanvuo ja Maria Simola
- Subkomitea 3, kemialliset asiat: Mirja Hokkanen
- Subkomitea 4, aistinvaraisen arvioinnin asiat: Tuomo Tupasela

Plenum

NMKL:n puheenjohtaja Dag Grønningen ja Tanskan kansallisen komitean (DNK) puheenjohtaja Grete Hyldig toivottivat osallistujat tervetulleiksi vuosikokoukseen. NMKL oli saanut ilmoituksen keväällä 2020, ettei DTU/Tanska voi jatkaa sihteeristön ylläpitoa. Plenumissa esiteltiin tilanne ja ratkaisuvaihtoehdot, joista Sub 1 teki myöhemmin päätöksen.

NMKL:llä on nykyisin suurempi fokus tuottaa toimintaohjeita ja teknisiä raportteja laboratorioille yksittäisten menetelmien sijaan. Lisäksi koulutus, ohjaus ja opetus luokitellaan tärkeiksi NMKL:n tehtäviksi. Vuoden aikana on julkaistu kolme uutta menetelmää (nrot 151, 164 ja 183) ja yksi menettelyohjepäivitys (nro 19). Toisaalta vallitsevan tilanteen takia ei ole järjestetty kursseja. Yhteenveto NMKL:n menneestä kaudesta:

Aims	Result
❖ Be a nordic network	➤ 26 ongoing projects
❖ Develop analysis methods	➤ 3 new/updated methods (Nos. 151, 164, 183)
❖ Certify alternative analysis methods	➤ 7 renewals + 1 extension
❖ Prepare guidelines	➤ 1 procedure update (No. 19)
❖ Arrange courses/seminars	➤ None

Subkomitea 1 (hallinnolliset asiat)

- Dag Grønningen esitteli vaihtoehdot NMKL sihteeristön sijaintipaikan suhteen:
  - perustetaan taloudellisesti itsenäinen organisaatio, joka voisi jatkaa Tanskassa
  - hyväksytään saatu tarjous sihteeristön uudesta sijainnista Norjan meritutkimuskeskuksessa (Havforskningsinstituttet/Norwegian Institute of Marine Research, Bergen), joka on kalastusministeriön alainen valtiollinen organisaatio.
- Päätettiin riskien ja mahdollisuuksien arvioimisen jälkeen valita sihteeristön siirtyminen Norjaan meritutkimuskeskukseen.
- Kokouksen jälkeen esiteltiin uusi pääsihteeri Eystein Oveland https://nmkl.org/dokumenter/nytt/NMKL_newsletter_No_103.pdf
- AU-kokous teki aiemmin keväällä muutoksia NMKL työjärjestykseen toiminnan tehostamiseksi ja suoraviivaistamiseksi. Muutokset viedään alakomiteoihin keskusteltaviksi.
- NMKL:n rahoitus EK-FJLS:n elintarvikeosaston projektirahalla: saatiin 500 000 DKK, joka on myös huomioitu seuraavan vuoden budjetissa
- Hyväksyttiin NMKL:n toimintasuunnitelma vuodelle 2020/2021.
- NMKL:n yhteistyö muiden organisaatioiden kanssa on ollut aktiivista (ISO, AOAC, CCMAS, IAM, MicroVal, Eurachem).
- NMKL:n toiminnan kehittämisryhmä on jatkanut työtään. Tarkoituksena on laajentaa NMKL toimintaa tulevaisuudessa myös Baltian maihin.
- AOAC-Europe – NMKL – NordVal International symposium järjestetään Suomessa vuonna 2023.

Subkomitea 2 (mikrobiologia)

- Vuoden alussa aloitettu uusimistyö menetelmän NMKL 67 *Bacillus cereus*-ryhmä, osoittaminen elintarvikkeista on saatu päätökseen ja menetelmä on julkaistu syksyllä 2020. Menetelmän julkaisua on esitelty uusimmassa uutiskirjeessä (kts. linkki yllä).
- NMKL menetelmä 117 Patogeenisten *Yersinia enterocolitica* -bakteerien osoittaminen elintarvikkeista, rehuista ja ympäristönäytteistä, on uusittu kokonaisuudessaan ja se julkaistaan pian. Menetelmän julkaisua on esitelty uusimmassa uutiskirjeessä (kts. linkki yllä).
- PCR analyysien laadunvarmistus -toimintaohjeen vetovastuu siirtyi Suomelle ja ohjetta on edistetty.
- Mikrobiologisten näytteiden yhdistämisen ohjeistus: pohdittiin mahdollisuutta siirtää osaksi NMKL 91 näytteen esikäsittelymenetelmää, joka olisi uusimisvuorossa ensi vuonna.
- Maldi-Tof verkosto: Verkosto on perustettu kokemusten ja tietokantojen jakamiseksi, sekä mahdollisten kokousten ja työpajojen järjestämiseksi. Verkosto todettiin arvokkaaksi säilyttää. Anita Forslund/Tanska on ryhtynyt verkoston vetäjäksi.
- *E. coli* NMKL 125 uusiminen: menetelmään pyritään sisällyttämään beta-glucuronidaasitesti, jotta menetelmä vastaisi paremmin ISO-menetelmää. Menetelmässä halutaan kuitenkin säilyttää mahdollisuus beta-glucuronidaasinegatiiviten *E. coli*en varmistustestaukseen (ilman Kovacsin reagenssin käyttöä). Työ jatkuu Suomen vetämänä: referentiksi nimitettiin Anna Holm (Valio).
- Maitohappobakteerit NMKL 140 uusiminen. Menetelmäluonnokseen on lisätty pakollinen varmistustestaus ja luonnos on lähes valmis projektiryhmän osalta.
- Maria Simola esitteli kokogenomisekvensointia (WGS) hyödyntävässä analytiikassa tapahtunutta kehitystä.

Subkomitea 3 (kemia)

- Uusia menetelmiä tai toimintaohjeita ei ole julkaistu vuoden 2019 vuosikokouksen jälkeen.

- DNK, SNK ja FNK pitivät esitykset kansallisesti ajankohtaisista kemian aiheista ja SNK raportoi CEN/TC 275 työryhmistä. Uusi työryhmä elintarvikkeiden aitousen on perustettu.
- Käytiin läpi maaraportit ja todettiin, että luonnollisille antioksidanteille ei ole löytynyt vielä raportojaa.
- NMKL 111, Folaatti-menetelmän uusiminen. Jette Jakobsen (DNK) esitteli kollaboratiivisen tutkimuksen tulokset. Pääsihteeri on tehnyt luonnoksen menetelmästä NMKL-formaattiin ja seuraavaksi projektiryhmä käy läpi ohjeen, jonka jälkeen se lähetetään XNK. Tavoitteena lähettää XNK 15.10.2020 mennessä.
- Metyylielohopea-menetelmä. Jens Sloth ei ole ehtinyt viimeistelemään menetelmää. Koska aihe on ollut auki pitkään, se päätettiin poistaa listalta ja palauttaa tarvittaessa takaisin aktiiviseksi.
- Toimintaohje nro 4 Kemiallisten analyttisten menetelmien validointi. Ohjeen uusiminen. Projektiryhmällä on ollut yksi kokous, jossa tulleiden ideoiden pohjalta referentti Joakim Engman (SNK) laatii luonnoksen. Arvioitu luonnoksen valmistuminen on keväällä 2021, jonka jälkeen se lähetetään projektiryhmälle.
- Vitamiinien ja kokonaisvitamiiniaktiivisuuden määrittäminen elintarvikkeissa. Uusi toimintaohje. Referentti Jette Jakobsen (DNK) laatii suunnitelman viimeisteltyään folaatti-menetelmän. Suunnitelma lähetetään projektiryhmälle ja hyväksynnän jälkeen XNK.
- NMKL 162, ravintokuitu (Uppsala-menetelmä). NMKL 162 ei sovellu kaikkiin tarkoituksiin, mutta sen sijaan AOAC 2017.16 on tarkoituksen mukainen. Uuden NMKL/AOAC-sopimuksen myötä AOAC-menetelmä halutaan muuttaa NMKL-formaattiin. Päätettiin, että NMKL 162 säilytetään ennallaan ja sub3 pyytää pääsihteeriä luomaan ensimmäisen NMKL-luonnoksen AOAC:n menetelmästä. Referentti Helena Pastell (FNK) ja projektiryhmä viimeistelee menetelmän. Projektiryhmään kutsutaan mahdollisesti ei-pohjoismaisia kontaktihenkilöitä, koska Pohjoismaista ei ehkä löydy asiantuntijoita. FNK selvittää alustavaa aikataulua ja referentti voi ehdottaa projektiryhmän jäseniä XNK.
- FNK:n esityksessä esiin noussut rasvahappomenetelmä (erityisesti trans-rasvat) herätti kiinnostusta ja DNK ehdotti sitä uudeksi NMKL-menetelmäksi. FNK tarkistaa Tiina Ritvaselta (FNK) onko tämä mahdollista toteuttaa.

Subkomitea 4 (aistinvarainen)

- Rekrytering/träning og kontroll av analytiska paneler. Träning av analytiske paneler (Analyttisen raadin rekrytointi ja koulutus): Projektille etsitään uutta referenttiä. Tiedustellaan Norjan (Josefine Skaret) ja Islannin (Kolbrun Sveinsdottir) kontaktihenkilöiltä, josko jompikumpi voisi alkaa referentiksi. Aðalheiður ei valitettavasti pysty johtamaan työtä loppujen lopuksi. Sub 4 etsii aktiivisesti projektin johtajaa. Jos projektin vetäjää ei löydetä ennen 2021, työ lopetetaan.
- Metodik för skillnadstester (Binomiske tester / Erotustestien metodiikka): Referentti Sara Jonsson (S). Validointiraportti julkaistaan NMKL:n teknisenä raporttina. Referentti on lähettänyt raportin subkomitea 4:lle. Työ viimeistellään ja lähetetään NMKL:n intranettiin teknisenä raporttina sisäistä käyttöä varten NMKL:ssä.
- Referentveiledning for sensoriske metoder (inklusive validering): Sub 4 pyytää pääsihteeriä olemaan yhteydessä referenttiin ohjeen loppuun saattamiseksi. Sub 4 on päättänyt lopettaa työn resurssien puutteen vuoksi. Paljon työtä ja vaivaa on tehty luonnokseen, joka on arkistoitu intranettiin Sub4. Tätä voidaan käyttää taustamateriaalina, jos työtä päätetään jatkaa myöhemmin. Lisäksi yleisen / yhteisen menettelyn tarve työn suorittamiseen, mukaan lukien validointi, käsitellään täysistunnossa.
- Sensorisk analys av nordiska bär (Pohjoismaisten marjojen aistinvarainen arviointi): Projektille on NMKL:ltä projektirahoitusta 50 000 NOK. Mari Sandell (TU) toimii referenttinä. Projektikokous

oli syyskuussa EUROSENSEn yhteydessä. Ensimmäinen versio on olemassa ja asia etenee. Mari pyrkii järjestämään tapaamisen 13th Pangborn Sensory Science Symposium 2019 yhteyteen (heinä-elokuun vaihde).

- ❖ Mari Sandell on ilmoittanut, että uusi version ohjeesta saadaan joulukuussa.
- ❖ Mari Sandell on lähettänyt Tuomolle luonnoksen "Ohjeet marjojen aistinvaraiseen arviointiin". Tuomo liittyy projektiryhmään ja pyytää Maria lähettämään luonnoksen muulle projektiryhmälle. Mari on lähettänyt luonnoksen ryhmän jäsenille.

• Procedure vedrørende alholdige produkter: Projektikokous (Skype) oli 8.3.2019. Päätettiin, että Gunnthorunn Einarsdottir (Vinbudin, IS), valmistelee ensimmäisen draftin menetelmästä Tuomo Tupaselan kanssa. Kyseessä on pienpanimoille laadittava ohje laadun tasaisuuden varmistamiseksi. Menettelytapaohje etenee nyt siten, että referentit laativat version, jonka esittelevät yrityspuolelle.

- ❖ Ohjeelle on olemassa pohja, jonka pohjalta asiasta keskusteltiin vuosikokouksessa.
- ❖ Vuonna 2019 myönnettyt rahat ovat "on-hold", ja ne käytetään fyysiseen kokoukseen niin pian kuin mahdollista. Gunnthorunn lähettää sähköpostin projektiryhmälle tänä syksynä, kun ensimmäinen luonnos on viimeistelty.

▪ Juomaveden aistinvarainen laadunarviointi (2005/20172.painos). Quality control test for drinking water (2nd Ed. 2017)

- ❖ NO-Eng-versio on julkaistu. Tuomo kääntää menetelmän suomeksi. On käännetty ja lähetetty NMKL:ään (3rd Ed. 2020).

NMKL:n seuraavat kokoukset/tilaisuudet

- NMKL:n työvaliokunta kokoontuu seuraavan kerran etäyhteyksillä tai Helsingissä helmikuun 2021 alussa.
- Vuoden 2021 vuosikokous on 29.-31.8.2021 lähellä Osloa (Jevnaker), Norjassa.

Yllä lueteltujen asioiden lisäksi käsiteltiin lukuisia muita asioita, joista saat lisätietoa kokoukseen osallistujilta sekä vuosikokouksesta laaditusta raportista.

24.11.2020 Saija Hallanvuo, Mirja Hokkanen ja Tuomo Tupasela